

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA CRÍA DE FRARES.

DESDE que hi vist que 'ls frares de las Provincias Vascongadas—acompanyats sens duple de las oracions y pregarias dels demés que s' han escampat pèl resto de la nació—predican desde la trona la guerra santa contra 'ls partits liberals, aprofitant ultimament la circumstancia d' efectuar-se unas elecciones, prelude de otras llyuytas més recreativas; desde que 'ls hi vist tan moguts, tan excitats, tan ab los ulls fora de la testa, no he pogut menos de ferme las següents preguntas: ¿Convè que á Espanya hi haja frares? ¿La cria de aquesta especie zoológica es realment reproductiva? ¿Hem de tolerarlos, hem de sostenirlos, ó será millor escombrarlos y prescindir d' ells de una manera definitiva?

Examinemho, que la cosa val la pena. Y al examinarho procedirém segons lo método positivista y utilitari, l' únich que s' acomoda á las necessitats, l' únich que respon á las tendencias del sigle en que vivim.

Considerém, donchs, la cria de frares, com la cria de bens, de bous, de gallinas y altres animals doméstichs.

Encare que, segons diuen los ganaders, la cria de animals de llana y de pèl dona actualment poch rendiments, dada la baratura de las carns—compradas al en grós, que lo qu' es á la carniceria van molt caras—no pot prescindirse de criarne, en primer lloch perque omplan una necessitat del consúm, en segon terme perque utilisan las herbas del camp que d' altra manera no tindrian aplicació possible, y ultimament perque proporcionan abonos á la agricultura. De manera que aquesta cria encare que no resulti molt beneficiosa, es sumament útil, y per lo tant imprescindible.

Lo mateix podém dir de la cria de gallinas y de conills, que consumen per la seva alimentació molta part de lo que 's pert, de lo que 's llensa, donant las primeras ous en abundancia, y reproduhintse 'ls segons ab pasmosa facilitat. Apart de que 'l caldet y las truytas que devém á las primeras y 'l conill ab arrós, ab such, ó á la graella *ab máquili-móquili*, son plats exquisits y sanitosos en todas las taulas, desde las més opulentas fins á la del pobre obrer, qu' en certas festas senyaladas se permet ficar l' olla gran dintre la xica.

¿Y qué dirém dels coloms que pagan las besas ab abundancia de colomins? ¿Y qué del porch, lo senyor rector dels animals doméstichs, que si disfruta un any de bona vida, 'ns regala després un esplendit conjunt

d' exquisitats, abundant y sense de perdicí? ¿Y qué de tants y tants animals que viuen y procrean, gracias al cuydado del home, pagantli ab usura 'l temps y 'ls diners que ab ells esmersa?

Ara hè ¿se troba en aquest cas lo frare? Que 'ls més fanátichs, se possin la mà al pit y responguin ab leallat.

Hi haguè un temps de barbarie en que 'ls convents van ferse necessaris. La ciencia, las arts, las letras van refugiarse—segons diuen: jo no ho he vist; pero aixis ho contan—van re-guardarse en la tranquilidad del claustre. Los frares monopolisavan la cultura en mitj de aquellas societats endarreridas. Dintre dels hàbits—encare que aixó avuy sembli un contrassenlit—hi alentavan los agens del progrés ó al menos los conservadors de la civilisació antigua.

Inútil dir qu' en aquella época la cria de frares era altament necessaria.

Més tart la ciencia y l' art van aliarse ab la probresa, y 'ls frares las van expulsar dels seus convents, dedicantse ab gran atany desde llavors á la adquisició de bens, privilegis, riquezas y beneficis. Los artistas y 'ls sabis eran pobres, y 'ls frares cada dia més ríchs y poderosos. La gloria del cel la venian per adarmes, y com la fe era molt gran en aquella época, tothom al morir se desprecia dels bens materials, per escalar ab més agilitat la gloria eterna.

Totas las riquezas queyan en lo pou sens fondo dels convents.

Llavors sustituhí al monjo asceta de galdas rebegudas y ulls amoratats, lo frare gras y fresch, de panxa arrodonida, triple sota-barba y clatell molsut: los convents sigueron lo recurs dels fills de familia una mica delicats del os bertrán, y 'l receptácul de tots los patrimonis.

Fins en aquest cas podia admetres la institució monástica.

Consentir que 'ls frares acumulessin tantas y tantas riquezas, equivalia á posarlas en diposit.

Aixis, quan la codicia rompé 'l sach en las memorables jornadas del any 35, lo poble trobá integrament las terras que 'ls frares possehian, mal cultivadas si volen, mal cuydadas, mal portadas; pero descansadas per produhir al poch temps triple ó quádruple de lo que produhian en poder dels frares.

Los frares las havian guardadas durant alguns sigles, fecundatlas ab la seva dessidia, ab la seva proverbial ganduleria. La cria de frares acabava de donar l' últim y suprém impuls á la riqueza pública y al bienestar de un gran número de familias. Avuy encare cobrém los redits dels grans sacrificis que al deixarse despullar, havian hagut de imposarse 'ls nostres antepassats.

Pero la cria de frares va acabar ab la crema dels convents. La gallina dels ous d' or va morir sublimada.

Restablirla avuy fora un esforços inútil, sinó resultés un gran contrassenlit.

Avuy que tothom guarda lo que tè, los frares predicaràn en va per possehir lo que ningú tè de donarlos.

La ciencia moderna s' ha tornat laica. Los principis en que descansa pugnan victoriosament ab la rancia teologia que 'ls frares sustentan. Las arts están re-

nyidas també ab las ordres monásticas. Lo frare brut y deixat es no sols un element anti-estélich, sinó un element anti-higiénich.

La activitat material necessita cada dia més brassos y més inteligencias. Estancar en los convents individuos joves y vigorosos seria un atentat contra la civilisació moderna, cada dia mes poderosa y més exigent cada dia.

De manera que la cria de frares es, baix tots los conceptes en que pugua considerarse, un negoci ruinós y estéril.

Val més cent mil vegadas dedicarse á la cria de canaris, que després de tot es poch costosa y sumament recreativa.

Los canaris al menos cantan, mentres que 'ls frares—com ara mateix s' acaba de veure en las Provincias vascas—trinan y remugan contra 'l progrés, contra la civilisació, contra la llibertat, contra la fraternitat humana, atiant la discordia entre 'ls homes, posats en la terra per estimarse, y no per rompres la crisma, plens d' odi, com voldrian aquests predicadors de iniquitats y de venjansas.

Per lo tan, senyor Sagasta, recordi una vegada á la vida 'l seu origen progressista: aprofiti l' ocasió que 'ls mateixos frares li proporcionan, y fassin una bona escombrada.

No hi ha fins ara cap lley que 'ls autorisi. Fransa, al expulsarlos va enviarnoslos, y aqui no hem fet més que tolerarlos.

Ja veu quina manera de correspondre á aquesta tolerancia.

Una neteja, Sr. Sagasta, una bona neteja; ja que de ningú com d' ells podrá dirse ab tanta rahó:

—¡Mal enguanyat pá que menján!

P. K.

DIMARS va arribar á Barcelona lo respectable ex-president de la República espanyola, don Francisco Pi y Margall.

Republicans y demócratas com ell, no militém en las sevas filas; pero amichs sempre de rendir tribut á la honradés, al talent, á la serietat y á la conseqüencia, no podém menos de saludar ab tot l' afecte de la nostra ánima al digne patrici que tan alt ha sapigut mantenir lo nom d' Espanya y que avuy honra á Barcelona ab la seva presencia.

¿Parlarém de las últimas elecciones de diputats provincials?

Hi ha cosas tan asquerosas que val més no remenarlas.

Tan los conservadors com los fusionistas han tingut

sempre fama de convertir l' exercici del sufragi en una comedia de las més burdas; pero lo qu' es aquesta vegada, s' han vist coses d' aquelles que no hi ha per hont agafarlas.

En certas poblacions hi ha hagut arcaldes que han fet la elecció tancant la porta del col·legi, sense deixar entrar als electors.

A Gracia, segons afirma un periòdich, van anar únicament a votar 88 electors, y al ferse l' escrutini van sortir ¡7,000 papeletas!

Francament, lo comentari d' aixó no 's pot fer ab la ploma.

Pera ferlo bè, seria precis tenir unas bonas xurriacas.

Sembla que adelantan los traballs pera conseguir la inteligencia entre en Sagasta y en López Dominguez.

Me 'n alegro.

Y desitjaria que quan logrin la *inteligencia*, tinguin també una mica d' *ententiment*.

A l' Espluga de Francolí han fòs dugas campanas destinadas a l' iglesia nova. D' ellas una de grossa y una de xica.

En la xica, l' fundidor, qu' es un viscahi que sabrà molt bè ahont se tè la boyna, desitjós de osequiar a la majoria dels vehins de la Espluga, carlins empedernits, va fòndrehi ab lletres de relleu la següent inscripció:

Viva D. Carlos VII de Borbón.

Al poch rato tothom va tenir esment de aquesta rucada: algú va témer que las autoritats—no las locals que son carlistas, sinó las superiors—prenguessin l' as d' orós en la jugada, y la inscripció va desaparèixer a forsa de llima.

Y vels'hi aquí com una campana, destinada a ser famosa desde l' seu naixement, haurá de limitar-se a tocar trisagis, triduos, novenas y actes de contrició.

Los gaditans ja están calms.

Los ferrolans ja están contents.

Los bilbains no han perdut res, y reventan de satisfacció.

Lo sistema es cómodo. A totas las ciutats que cridin y s' alborotin se las calmará concedintlas la construcció de alguns barcos.

Tal es lo sistema fusionista.

Més val aixís. En cambi si en lloch dels fusionistas governessin los conservadors, en compte de un barco se 'ls concediria un cabo de vara.

La esquadra espanyola va ser rebuda a Tolon ab afecte y simpatia.

Pochs dias després lo general Blanco rebia a Montpeller demostracions repetidas de aplauso y entusiasm.

Ab molta oportunitat recorda un periòdich, que avants se donava a Paris lo crit de *¡A bas l'hulane!*

Mentres que avuy ressona 'l de *¡Vive l'Espagne!*

Los motius que feyan donar aquell crit insultant, van cessar al morir Alfonso XII.

Avuy la nació espanyola es victorejada per la nació francesa.

¡Qui sab! Potser introduhint una modificació a un conegut reiran, podrém dir:

—Las Republicas s' *encuantran*, que las montanyas nó.

Los fusionistas de Barcelona ja fa temps que no s' entenen.

Pero fins ara no s' havia vist que D. Francisco de Paula cambiés la solemnitat pèl *desparpajo*, al elaborar candidaturas y ferlas passar per bonas y aceptadas pèl partit, quan ha sigut ell sol y alguns dels seus amichs los que las han proclamadas.

Reunions tingudas de sota mà; minorias prescindint de las majorias, y campanillasso sech al que s' ha atrevit a fer la més mínima observancia... De tot hi ha hagut.

D. Francisco de Paula, desde l' siti de arcalde primer, ha baixat al nivell del últim cabo de las brigadas municipals.

La llástima es que la sessió en que va proclamarse la candidatura oficial de las Aforas, vaja celebrarse en una de las salas del cassino de la Plassa Real.

Miracles tan estupendos, legalitats tan respectadas, manipulacions tan sorprendents son dignas de realisarse en lo gran saló de honor de la Exposició universal y en presencia dels delegats de totas las nacions extrangeras.

D. Francisco de Paula desperdicia las millors ocasions de atreure concurrencia a la Exposició.

Lo seu procedir en materia electoral es més xispejant que 'l millor castell de foch, y més màgich que la font màgica.

S' ha parlat de tallar resultament la qüestió militar, nomenant ministre de la Guerra a un home civil.

Res de Cassola, res de Martínez Campos, res de López Dominguez: se nombra ministre de la Guerra a n' en Canalejas, y qui no li agradi que ho deixi.

A Fransa, ocupa l' ministeri de la Guerra un home civil, Mr. Freycinet. ¿Per qué no ha de ser possible a

Espanya, lo que ho ha sigut a Fransa, es a dir, en una potencia militar de primer ordre?

Donchs aquí veurán. ***

Apenas s' ha deixat anar l' anunci de aquest propòsit, que 'ls militars espanyols ja han donat probas del seu disgust, donant a comprendre que la majoria de jefes y oficials dimitirian.

Y 'l govern s' ha arronsat.

Sense veure que aquesta es l' única manera de introduhir positivas economias en lo ministeri de la Guerra.

Desenganyinse, Espanya no anirà bè, fins y a tan qu' en materia de guerra no tinguém de mantenir més que a un home: lo ministre.

Y que aquest sigui paysá y vaji sense armas.

Los coneguts metjes germans Srs. Suñer y Capdevila acaban d' establirse definitivament en aquesta capital, dedicantse especialment a las enfermetats de pit.

Si la tisis troba en ells uns enemichs tan valents com hi ha trobat la ignorancia y l' atrás, los malalts están d' enhorabona.

A UN DIPUTAT PROVINCIAL (?).

Polítich sense bandera, liberal caragirat, ¿vols ferme l' favor de dirme qui t' ha elegit diputat?

Si aquí no hi ha qui t' conegui, si alegar mérits no pots, si ets un zero fet a micas, ¿d' hont diable has tret tants mils vots?

¿De l' urna? ¿Y cóm es possible? Si 'ls electors no han anat a ficarhi papeletas, digam ¿qui las hi ha ficat?

Aquí podrém ser molt mansós, aquí tot ho suportém; pero lo qu' es en miracles, senyor meu, ja no hi creyém.

Deixat, pues, de tonterias: per tú no ha votat ningú; si acás un vot tens legítim, te 'l deus haver donat tú.

Tothom sab las mil traficas que a favor teu s' han urdit: tothom coneix de quin modo has lograt sortir elegit.

No vinguis fent l' home serio enumerant los teus vots, y passejante ab un' acta tota plena de gargots.

La elecció podrá aprobarse: pero la opinió imparcial jamay voldrá reconèixe't per diputat provincial.

Tú gastarás aquest títul; pero ¡qué hi fa, viva Déu!

¡N' hi ha tants en aquesta terra que gastan lo que no es seu!

¿Quin districte representas? ¿Vols que t' ho digui, minyó? Lo districte de la barra y de la poca aprensió.

Crème, amaga aquesta cara, no vasis ab lo cap alt davant de tots los que saben qu' ets... ¡diputat provincial!

No piulis, no alsis lo gallo, no remenis aquests mots d' *elecciones, districtes, actas, serietat, urnas y vots.*

Entona un bon *mea culpa*, demostrat arrepentit, no t' fiquis hont no t' demanan, y vés, tórnat'e'n al llit.

Si insisteixes en guardarte un cárrech que no t' han dat, al menos ten la franquesa d' explicar cóm l' has guanyat.

Confessa que a tú en política tan t' importan dos com tres, y que únicament t' hi embrancas per veure si pescas res.

Y al presentar la teva acta, digas aixís:—¡Ciudadans!

La tinch gracias als *sufragis*... d' uns quants jugadors de mans.

C. GUMÁ.

UNA CONSPIRACIÓ.

ENYOR Moret!

—.....

—Senyor Moret!

—.....

—¡Senyooooo Moreeeet!

—¿Vol fer lo favor de no destorbarme? No 'm puch distreure en res: estich completament consagrat al descubrimient d' uns fils, que m' han de fer trobar una...

—¿Una conspiració?

—Sí, senyor; una conspiració tremebanda, espantosa, colossal...

—Justament jo venia pera parlarli d' aquest assumpto.

—¿Qué! ¿qué diu! ¿será possible! ¿vosté sab alguna cosa? ¿vosté pot enterarme de...?

—Sí, senyor; puch enterarlo de tot, de tot absolutament.

—¿Es dir que está al tanto de tots los detalls? ¡Corri, se-

—.....

—.....

—.....

—.....

—.....

—.....

—.....

gui, parli, enrahoni, explíquis, digui, tréguim d' apuros, revélim'ho tot...!

—¡Pero no deya qu' estava ocupat ab uns fils y que ara no 's podia destorbar...!

—Es que tal vegada vosté sab més que jo, perque, la veritat, a pesar dels meus esforços, a pesar de la mèva perspicacia, a pesar de las mèvas investigacions... no 'n puch treure l' aygua clara. Molts indicis, molts símptomas, molts vestigis, molts pistas, molt soroll...

—Sí; molt soroll de boixets y pocas puntas...

—Aixó mateix. Per xó esperó que vosté 'm prestará l' inmens servey de...

—Ja veurá; en primer lloch, es precis que vosté 'm digui qué es lo que ha descubert.

—¿Jo? Res: vel'hi aquí.

—¿Ab tan temps de buscar? ¿ab tan temps d' estar mirant?

—Ja sab lo que diu lo ditxo: qui més mira menos veu.

—Sí; sobre tot, si 'l que mira es cego.

—Bè, deixis d' indirectas y aném al gra. ¿Qué sab? ¿qué ha descubert? ¿Es per la part de Portugal? ¿Ha d' estallar per la frontera francesa? ¿Es qüestió de sargentos?

—No s' esbaloti d' aquesta manera. Calmis y li diré tot, fil per ratlla.

—Pero cuyti, home, cuyti, que 'm fa estar ab ansia. Ja hi ha déu minuts qu' es aquí y encara no m' ha descubert res.

—¡Caramba! No s' exclami: vosté fa déu mesos que está sobre 'l negoci y veig que per ara no ha descubert gran cosa.

—Tè rahò: no sè hont tinch lo cap...

—Aquí, més amunt del coll...

—No 'n fassi cas; estich en continua excitació nerviosa. Digui: veyam qu' es lo que tè que revelar-me.

—Li advertexo que aixó ha de quedar entre nosaltres...

—Hi quedará.

—Y que no posaré en dupte res de lo que li digui.

—No hi posaré res.

—Y que quan ho sápigat tot, obrará rápidamente, sense perdre un instant.

—Seré un llamp personificat.

—Pues escolti.

—Escolto.

—Hi ha una gran conspiració...

—Aixó ja m' ho ha dit varias vegadas.

—Aquesta conspiració ha d' estallar simultáneament en totas las capitals, pobles y poblets d' Espanya.

—¡Sambomba!

—Lo lema de la sèva bandera será...

—¿Quin?

—¡Ay!

—¿De qué 's queixa?

—No; no 'm queixo de res. ¡Ay! será 'l crit de guerra d' aquesta conspiració.

—¿Y qui 'l llensará aquest crit?

—Los conjurats.

—¿Pero qué son aquestos conjurats? ¿Republicans?

—No, senyor.

—¿Carlistas?

—No, senyor.

—¿Anarquistas?

—No, senyor.

—¿Donchs qué? Acabi d' una vegada.

—Serán lcs contribuyents, totas las forsas vivas del país qu' están extenuadas, mortas, plenas de miseria y de desesperació; serán tots los que viuhén del treball, que avuy, gracias a la política impolítica de vosté, están a punt d' acabar la paciencia, y llensant un inmens ¡ay! de gana, se preparan a dir al govern:—¡No podém més!

—¡Ah! ¿aquesta es la gran conspiració que volia anunciar-me? ¡No 'm fassi riure...!

—¿Sí? ¿Aixó 'l fa riure? Més nos fan riure a nosaltres aquestos fils, aquestos plans tenebrosos, aquestos complots que vosté somia. Lo verdader perill de la situació, lo espantós punt negre del porvenir es lo que li acabo d' indicar.

—¡Vaja, mil gracias! Per aixó no valia la pena de molestar-se.

—¿No? Corrent: vosté prénguis'ho com vulga: ara ja está avisat.

—Passiho bè.

—¡Passiho mal!

FANTÁSTICH.

A malura revolucionaria s' escampa qu' es un gust.

A Roma l' altre dia va haverhi una manifestació en la qual va llensarse 'l crit de ¡abaix la monarquia!

Me sembla que si certs monarcas europeos no fan bona provisió d' àrnica, ho passarán malament.

Perque 's preparan molts cops.

¡Oh energia fusionista!

¿Saben lo bisbe de Vitoria, aquell que se las ha tingut tan tiessas ab lo govern, sobre si 'l clero vasco predicava tal cosa ó tal altra?

Pues ara, en càstich, será probablement ascendit a arquebisbe de Tarragona.

Ja ho deya aquell poeta:

Está ja probat que a Espanya, y tan al sur com al nord, lo que crida es lo més fort y 'l que tè més forsa, guanya.

—Sí, senyor; una conspiració tremebanda, espantosa, colossal...

—Justament jo venia pera parlarli d' aquest assumpto.

—¿Qué! ¿qué diu! ¿será possible! ¿vosté sab alguna cosa? ¿vosté pot enterarme de...?

—Sí, senyor; puch enterarlo de tot, de tot absolutament.

—¿Es dir que está al tanto de tots los detalls? ¡Corri, se-

A propòsit d' aquesta faramalla.
 Volen sapiguer quants diners nos costa 'l clero desde
 l' any 37 fins ara?
 Allà va: preparinse à revistar un regiment de nú-
 meros.
 Hem pagat la friolera de 7,908.832,872 rals, ó posat
 en lletras, set mil nou cents vuyt milions, vuyt cents
 trenta dos mil, vuyt cents setanta dos rals.
 Seria curiós sapiguer lo que durant aquest mateix
 temps han cobrat los mestres d' estudi.
 Y no tracto de averiguar lo que se 'ls ha quedat à
 deure, perque aixó es casi impossible.

La Epoca assegura que 'ls conservadors lo dia que
 'ls pertoqui no deixaràn d' acudir tots al seu puesto.
 Ja 'm penso ahont vol dir.
 Vol dir al rebost.

Dos reunions s' han celebrat, una à Sant Joan de Luz
 y l' altra à Biarritz, en las quals alguns politichs fusio-
 nistas han tractat de la conveniencia de jubilar à n' en
 Sagasta.... con los honores que por clasificaci6n le
 corresponden.

Los autors del projecte voldrian concedirli 'l títul de
 jefe honorari y arreconarlo en la presidencia del Con-
 gres.

Mes contra ell no podràn ré:
 arrapat com la llagasta,
 mentres li quedi sancé
 tan sols un pèl del tupe,
 hauràn de menjar Sagasta.

Un tal Padre Ignacio, frare del convent de Fuente-
 rrabia, va predicar desafortadament contra 'ls liberals.
 Y al poch temps va dirse que 'l govern havia ordenat
 la clausura de aquell convent.

Encare ressonavan los aplausos del pais al govern,
 quan ja 's desmentia la noticia.

Lo convent continua obert.
 Y las bocas dels frares contra 'l pais liberal, obertas
 també y ensenyant las dents.

Després s' ha dit que 'l Padre Ignacio será castigat,
 enviantlo à l' Oceania.

Jo francament, unicament veyentlo embarcar, podria
 creure qu' es veritat aixó del càstich.

Los frares la saben molt llarga. Y aixis com Sant
 Francesch, senyalant la màniga, deya als perseguidors
 de un funcionari:—«Per aquí no ha passat», los frares
 de Fuenterrabia tal vegada tenen una torre de recreo ti-
 tulada La Oceania, à la qual hi envian 'ls frares que
 's distingeixen per sas hassanyas en contra 'ls liberals.

En qual cas, ser enviat à la Oceania, seria sin6nim de
 ser enviat à fer xerinola.

Fa poch dias va volcar lo carruatje de la reyna re-
 gent, à conseqüencia de haver xocat ab un altre car-
 ruatje.

Afortunadament, no va tenir que lamentarse la menor
 desgracia.

Aquests percances son distints de aquell que va ocó-
 rrer l' any 68.

Llavors lo xoque tingué lloch à Alcolea, y 'l volco à
 San Sebastián.

No passa dia sense motí en una ó altra fàbrica de ta-
 bacos.

Y la Tabacalera tan tranquila.
 Es lo qu' ella dirà:

—¡Las cigarreras ray! ¡Mientras no se 'm amotinín los
 fumadores!...

Diu qu' en lo convent de Fuenterrabia se preparan
 las misiones destinadas à las islas Carolinas.

Entenemos: ¿Carolinás ó Carlinas?

S' havia anunciat la introducci6n de algunas econo-
 mias en lo pressupost del clero; pero 'l nunci s' hi o-
 posa, y no 's faràn.

Siguém franchs: lo nunci tè rahò que li sobra.

Si en cap més país lo clero está tan hèn pagat com à
 Espanya, en cap més país treballa com aquí.

En temps de pau desde la trona, y en temps de gue-
 rra, ab lo trabuch als dits.

Tè gracia aquest repich de un peri6dich madrilenyo:

«Diu un peri6dich qu' en Sagasta 's troba en un ca-
 rrer sense sortida.

»Aixó es lo qu' ell voldria, lo que desitja ab tota l'
 ànima.

»No sortir may de ahont se troba.»

¿Qué succehirá si arriba à realisarse 'l matrimoni de
 la democracia ab lo fusionisme, de 'n López Dominguez
 ab en Sagasta?

Lo que succeheix ab tots los casaments entre viudos
 reincidents.

Que 'l país no podrà menos de obsequiarlos ab uns
 solemnes esquellots.

A Manresa está à punt d' establirse l' alumbrat eléc-
 trich.

¡Ay pobres jesuitas!

Perque ab aquest dimontri de llum, ó ab aquesta
 llum del dimoni, no 'ls ne faràn pocas los ulls de pam-
 pallugas!

Una recepta segura per evitar l' agitaci6n carlista en
 las provincias vascongadas.

S' agafan tots los capellans vascongats, que tan pode-
 rosa influencia tenen en aquell país y se 'ls envia à An-
 dalucia. Y de retorn s' agafa una partida de capellans
 andaluzos y se 'ls envia à las vascongadas.

Los andaluzos portarán lo flamenquisme à las provin-
 cias vascas; y 'ls vascos à Andalucia, predicarán en
 desert.

Però encare hi ha un medi més segur: se procura que
 'ls capellans vascos y 'ls andaluzos surtin à la mateixa
 hora, y que 'ls trens respectius que 'ls conduheixin se
 topin à mitj cami.

Lo rector de Banyolas, segons un peri6dich de aquella
 vila, tè 'l cementiri plé de maduixeras, las quals per
 falta d' aygua 's desarrollan raquiticament.

Senyor rector, fassi unas bonas rogativas perque
 plogui y confihí à la Providencia 'l que li deixi disfrutar
 per molts anys l' útile dulci del cementiri.

O sigui: la utilitat dels enterros y la dulsura de las
 maduixas.

Diu que per l' octubre próxim tornarem à tenir la cas-
 sola al fogó.

Al general Cassola que 's troba actualment à San Se-
 bastián sembla que li han promés la cartera de la Guerra
 per tot lo próxim octubre.

Fer y desfer: aixó es la vida.
 Una serie de contorsions y tamborellas: aixó es la po-
 litica.

L' Ajuntament de Madrid tè 'l propòsit y está ja fent
 los deguts preparatius pera celebrar solemnement lo
 centenari del rey Carlos III.

A pesar de tractarse de un monarca, jo, republicà de
 tota la vida, m' associaria de tot cor à las festas del cen-
 tenari, si aquestas fossen celebradas de una manera pro-
 pia y adequada.

Posant en vigor lo rescripte de aquell rey, en virtud
 del qual los jesuitas van ser expulsats d' Espanya.

La Companyia arrendataria de tabacos anuncia que
 ha adoptat las midas convenientes per millorar las clas-
 ses qu' elabora.

A pesar de aquests anuncis,
 francament, jo no m' engresco:
 pitjò ó millò elaborat,
 veneno sempre es veneno.

¿Cóm compendrán vostés que haja sigut processat un
 veterinari de Cartagena que 's dedicava à curar per-
 sonas?

Si 'ls malalts mateixos anavan à trobarlo, volen
 ferme 'l favor de dir ¿quina culpa hi tè 'l veterinari?

Cada hù busca 'l melje que més li convè, y si hi ha
 individuo que acut ab preferencia à un manescal, se-
 nyal que coneix que 'l necessita.

Ab donarli un diploma de bestia, y en lloch de la cè-
 dula personal reclamarli la contribuci6n de ganaderia,
 tot está salvat.

¿No opinan vostés lo mateix?

La Epoca ha descubert perque aquí à Espanya s' hi
 contan tan poch actors notables.

¿Saben per que?

Perque aquí 'ls homes que tenen algunas aptituts per
 la escena, se consagran à la politica.

Es veritat, y cultivan tots los géneros, desde la trage-
 dia al sainete.

Però, generalment, sobresurten en lo género bufo.

PARTES TELEGRÁFICHS.

Ministeri tremolant,
 Sagasta tot plé de ceba:
 si Déu un remey no hi troba,
 aixó se 'n va al botavant.

Se sab positivament
 que 'n Boulangé es à París.

En Boulangé ahí à la tarde
 va arribá aquí d' improvís.

En Boulangé fa tres días
 que ronda per 'quest país.

Lo general Boulangé
 es aquí que busca pis.

- A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.
1. XARADA.—De-ma-ti.
 2. ANAGRAMA.—Pillo-Polli.

3. TRENCA-CLOSCAS.—De cop y volta.
4. TERS DE SÍLABAS. MA ZUR CA
ZUR BA NO
CA NO VAS
5. GEROGLÍFICH.—Entre mitj de cegos lo borni es
rey.

XARADA.

Un hu-quart-tercera va comprá à Argentona
 la dos-quart, persona molt tres-hu y formal
 y 'l va da à una nena d' aquí à Barcelona
 pera fè un regalo à donya Total.
 D' aquesta finesa (ixà bona dona
 bastant agrañida 'n devia quedá,
 puig que 'l mateix día per la tres-segona
 un prima molt manso li va fè portá.
 RAMON ROMANISQUIS.

ANAGRAMA.

A Total anar voldria
 puig sempre diu en Marsal
 que 'l qu' es per aquella terra
 hi sol fer molta total

A. GIBERT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
- 3 4 6 7 5 1.—Comestible.
- 6 7 5 1 3.—Nom d' un carrer de Barcelona.
- 6 7 2 1.—Animal.
- 3 1 5.—Sustancia mineral.
- 5 1.—Musical.
- 5.—Consonant.

MANUEL VILA L.

CONVERSA.

—¿Qué sab hont viu en Faló
 vostè senyora Angeleta?
 ho vull notá à la llibreta.
 —¿Per que vol ferho, Badó?
 —Res, es un dato curiós
 que á vostè no ha de servirli.
 —Doncas, miri, no vull dirli,
 que 'l carrer l' hem dit tots dos.

ANTONET DEL CORRAL.

GEROGLÍFICH.

× ×
 D I I I
 ×
 D I I

EMILIO DE E. Y H. DE REUS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

No serveix res de lo qu' envian los ciutadans: J. Pujadas,
 Ximplici, Quimet Vinyas, Nasiet de las iglesias, Felix el Bolarista,
 Pau, Peu y Piu, L. Solé y V., S. Eguí, Terenyina Sarrañench, Separi
 Guitarra, J. N. Alias, R. Xala, Doctor Tranquil, Angel de la Guarda,
 C. de la P. Real, Cap de trons, Esperit de vi, Salvador Vendrell, Un
 católich, Potas d' oca, D. Galceran, C. M. y M., Fill de Catalunya y
 J. Auró Frias.

Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten los ciutadans:
 Merli y Figueras, J. P. y V., J. T. Anzuila, Ego Sum, Maragny, Mar-
 qués d' arengadas, Un llech, Noy Ros, Oiluj Yag, Sabadellench
 Lleig, Japel del Orga, G. J. L., J. Dalmau de Roda, J. Uson, J. Erras,
 Hilari Flaute, R. Castella y F. Tiana.

Ciudadá Samuel Núñez Bey: La historia va bè.—Camilo Kleks: la
 poesia es molt defectuosa: aprofitaré un cantar.—Emilio: los seus
 cassos no acaban d' agradar-me.—Mosca Diva: aprofitaré bona cosa
 de la seva remesa.—P. Talladas: lo mateix li dich.—Samuel del Pa-
 lau: no está prou bè encara: la guarda y si un dia tinch temps, li
 arreglaré.—J. A. (Altafulla): n' han passat tantas de cosas en mate-
 ria d' eleccions, que m' hi proposat no parlarne.—J. M. (Mont-
 blanch): la senmana que vé 'n diré alguna cosa: aquesta no hi tin-
 gut espay.—C. B. (Suriá): 'l mateix li dich à vostè.—Tres millonaris
 quedo enterat.—J. Abril Virgili: realment, es tan lo que se 'ns envia
 qu' es impossible contentar à tothom. De tots modos, res nos fa
 nosa: escrigui lo que li sembli pèl Almanach.—Vicens Escardó
 (Tortosa): Té molta rahò: la verdadera soluci6n es la de vostè: lo al-
 tre va ser una mala inteligencia.—Ildelfons Igual: está molt bè, pero
 es massa serio pèl nostre peri6dich.—Capella prehistòrich: va bè.—
 J. Planas: ja está bè; pero sembla una mica personal y ademès hi
 ha alguns passatjes massa rius.—J. F. y R. M. (Sant Feliu de Codin-
 nas): es tan grave lo que 'm diuben, que no m' atreixo à parlarne.
 Crech que lo millor es portarho als tribunals.—Faló: vaja ¡veu?
 aixis tot s' ha arreglat: ara está molt bè. L' altre sonet, idem.—
 D. Mont: los versos estan plens de defectes: lo geroçlífich está bè.—
 Picio, Adan y C.: la guardarem per quan vingui l' home.—B. To-
 rrens y B.: es massa personal.—J. Staramsa: va bé tot.—P. Bergas
 y Jirés: zahont va ab aquestas cosas tan tristas?—M. P. y J. V. (Be-
 guda): me n ocuparé en lo próxim número.—A. Gibert: es impossi-
 ble especificarho: no més li puch dir que aprofitaré bastanta cosa.—
 Salvador Vendrell: envihi lo que tinga per convenient.—Paquito de
 la estació: per un assumptó tan petit, la poesia es massa llarga:
 concretila.—A. del Corral: aprofitaré bastanta cosa.

GUIA CÒMICA
 DE LA
 EXPOSICIO UNIVERSAL

PER
 C. GUMÁ

Ab ún plano general y varios dibuixos de R. MIRÓ
 Preu: UNA pesseta

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

AVENTURAS D' UN FORASTER.

Don Bonifaci Pascual
vé á Barcelona per veure
la Exposició Universal.

Com los carrils van tan plens,
me 'l clavan dintre un wagó
que sembla un corral de bens.

Arriba, y á la estació
quatre cents pillets li cridan:
—¿Vol que li porti, senyó?—

Rodant, rodant y ab prou pena,
troba un quarto en un sext pis
del carrer de la Cadena.

Surt, y lo primer que fa
es comprar la Guia còmica
que ara ha escrit en C. Gumá.

Quan es á la Exposició,
obra quatre pams de boca
ple de santa admiració.

Entra al recinto del globo
y veient que altres hi pujan,
diu:—Nada, jo també ho probó.—

Pero a' sentirse elevar,
s' posa á crida:—¡Aturéuvos!
¡Me roda 'l cap! ¡vull baixar!—

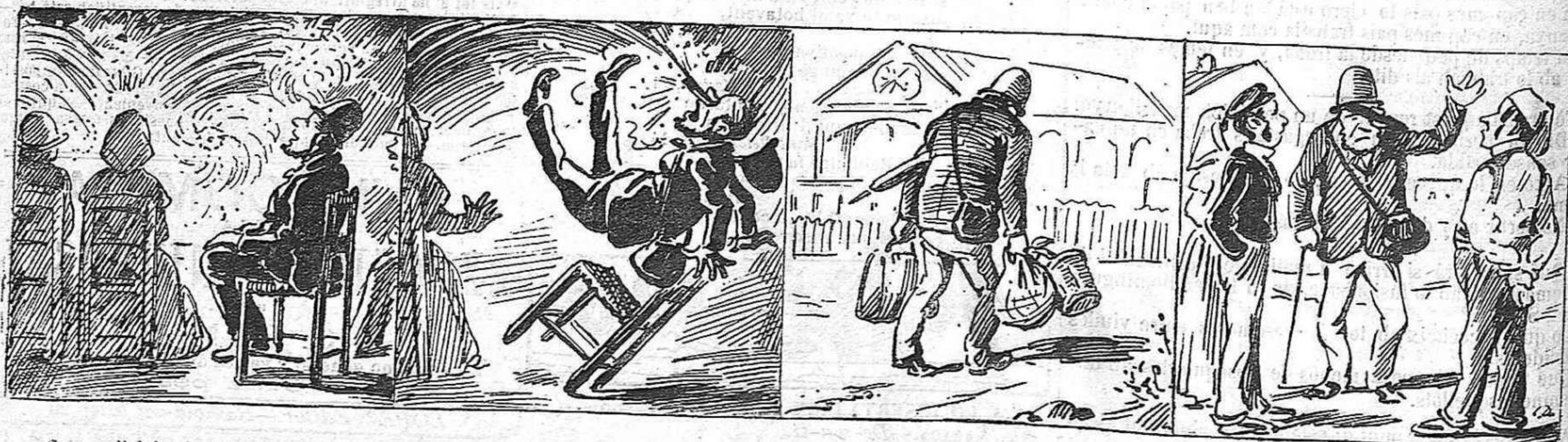

Al sé á prop d' un kiosco aixís,
pregunta á un guarda del Parque:
—¿Qué hi vénen? ¿aygua y anís?—

Espantat y fent tantinas,
'nant en las montañas russas
s' ha d' agafá ab las vehinas.

En la barraca d' un moro
s' engresca y compra casquet,
unas xinel-las y un lloro.

Carregat ab tot aixó,
davant la iglesia-modelo
s' ajonolla ab devoció.

Com no li dolen los rals,
al vespre se 'n torna al Parque
y veu focs artificials.

En mitj d' aquell bat-y-bull,
quan ja 'ls focs casi s' acaban,
li cau un cohet al ull.

Ab la carota pansida
y un ull casi de vellut
fuig al poble desseguida.

Y ara, es clá, 'l pobre senyó
va dihent qu' es molt exposat
visitar la Exposició.